

Trauksmes celšana

Publicēts: 30.09.2020.

[Trauksmes celšanas likums](#), kas stājās spēkā 2019. gada 1. maijā, nosaka ikvienam tiesības celt trauksmi publiskajā un privātajā sektorā par darba vidē novērotu sabiedrības interešu apdraudējumu.

Trauksmes celšana – iespēja ikvienam veicināt likumīgu, godprātīgu, atklātu un pārredzamu iestādes darbību, izmantojot tiesības brīvi paust savu viedokli.

Trauksmes cēlētājs — fiziskā persona, kura sniedz informāciju par iespējamu pārkāpumu, kas var kaitēt sabiedrības interesēm, ja persona šo informāciju uzskata par patiesu un tā gūta, veicot darba pienākumus vai dibinot tiesiskās attiecības, kas saistītas ar darba pienākumu veikšanu.

Trauksmes celšanas ziņojumu var iesniegt

ar [elektroniskās formas starpniecību](#) tīmekļvietnē www.trauksmescelejs.lv

vai arī [aizpildot veidlapu](#).

Likums paredz, ka trauksmi par pārkāpumiem var celt tostarp ar iekšējo trauksmes celšanas sistēmu. Tas nozīmē, ka ikviens iestādē nodarbinātais var informēt par kādu iespējamu, sabiedrībai būtiskas intereses skarošu pārkāpumu šīs iestādes darbībā, lai to laikus novērstu, pirms apdraudēta iestādes reputācija, tai radušies zaudējumi vai tiek iesaistītas kompetentās valsts institūcijas. Tieši darbiniekiem ir iespēja pamanīt iespējamus pārkāpumus un, pateicoties savām profesionālajām zināšanām un pieredzei, novērtēt to bīstamību.

Izmantojot ziņošanai iekšējo trauksmes celšanas sistēmu, ziņojums nonāk vistuvāk “problēmas cēlonim” un paustās bažas var operatīvi izvērtēt, kā arī novērst iespējamo pārkāpumu vai identificēt sistemātiska rakstura trūkumus.

Kad saņemts trauksmes cēlēja ziņojums, iesniedzēja personas dati tiek pseidonimizēti.

Trauksmes cēlēja personas datiem, ziņojumam un tam pievienotajiem rakstveida vai lietiskajiem pierādījumiem, kā arī trauksmes cēlēja ziņojuma izskatīšanas materiāliem ir ierobežotas pieejamības informācijas statuss.

Ikvienai personai (institūcijai), kas saņēmusi trauksmes cēlēja ziņojumu vai veic jebkādas darbības ar to, ir pienākums nodrošināt trauksmes cēlēja personas datu pienācīgu aizsardzību. Trauksmes cēlēja personas datus var nodot tikai personām (institūcijām), kurām tie nepieciešami trauksmes cēlēja ziņojuma vai uz tā pamata ierosinātas pārkāpuma lietas izskatīšanai vai trauksmes cēlēja vai viņa radnieku aizsardzībai. [Vairāk par trauksmes cēlēja aizsardzību lasi trauksmescelejs.lv mājaslapas aizsardzības sadaļā.](#)

Pie iestādes kontaktpersonām var vērsties, lai saņemtu konsultācijas par iespēju celt trauksmi un uzzinātu par sava ziņojuma izskatīšanas gaitu.

Trauksmes celšanas kontaktpersona

Trauksmes cēlētājs — fiziskā persona, kura sniedz informāciju par iespējamu pārkāpumu, kas var kaitēt sabiedrības interesēm, ja persona šo informāciju uzskata par patiesu un tā gūta, veicot darba pienākumus vai dibinot tiesiskās attiecības, kas saistītas ar darba pienākumu veikšanu. (Trauksmes celšanas likums, 1.p. ceturtā daļa).

Par trauksmes ziņojumu nav uzskatāms anonīms iesniegums.

Trauksmes cēlēja ziņojumu var iesniegt:

izmantojot Valsts kancelejas sagatavotu veidlapu, ko var [lejuplādēt šeit \(veidlapa\)](#);
rakstiski brīvā formā, norādot, ka ziņojums ir trauksmes cēlēja ziņojums;
mutiski.

Trauksmes cēlēja ziņojumu var iesniegt:

ievietojot to Ventspils ielā 53, Rīgā 1.stāvā izvietotajā slēdzamajā pastkastē ar uzrakstu "Trauksmes ziņojumi Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijai";

nosūtot uz elektroniskā pasta adresi trauksme@vdeavk.gov.lv

iesniedzot to personīgi kontaktpersonai;

nosūtot uz e-adresi, norādot, ka tas ir trauksmes cēlēja ziņojums;

nosūtot ar drošu elektronisko parakstu parakstītu uz elektroniskā pasta adresi – vdeavk@vdeavk.gov.lv, norādot, ka tas ir trauksmes cēlēja ziņojums;

pasta sūtījumā (vēlams ziņojumu ielikt otrā aizlimētā aploksnē ar norādi "Trauksmes cēlēja ziņojums").

Mutisko trauksmes cēlēja ziņojumu noformē kontaktpersona trauksmes cēlēja klātbūtnē un ziņojuma kopiju izsniedz trauksmes cēlējam.

Kontaktpersona saņemto trauksmes cēlēja iesniegumu nekavējoties reģistrē speciāli izveidotā reģistrā, ievērojot normatīvajos aktos par ierobežotas pieejamības dokumentu apstrādi noteiktās prasības.

Atbildīgā persona trauksmes celšanas jautājumos:

Trauksmes cēlēju ziņojumu iesniegšana, atbilstošo kompetento institūciju noteikšana

Asnate Sikorska

105. kabinets, Brīvības bulvāris 36, Rīga

Tālr.: [+371 67082837](tel:+37167082837)

E-pasts: trauksme@mk.gov.lv

Metodiskais atbalsts un trauksmes cēlēju tiesību aizsardzība

Inese Kuške

Tālr.: [+371 67082910](tel:+37167082910)

E-pasts: Inese.Kuske@mk.gov.lv

<https://www.vsc.iem.gov.lv/lv/trauksmes-celsana>